

**WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE Z RELIGII
DLA KLASY VIII B
ZESPOŁU SZKOLNO – PRZEDSZKOLNEGO W BOROWEJ
ROK SZKOLNY 2023/2024**

I PÓLROCZE

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

I. Zdobywam świętość

- uzasadnia heroizm rodziny Ulmów, którzy narażali życie, by chronić Żydów
- charakteryzuje działanie Jezusa jako konsekwentne realizowanie planu zbawienia świata,
- wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin jest odpowiedzialny za wiarę innych

II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina

- prezentuje przesłanie wybranego utworu inspirowanego Pismem Świętym.

III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy

- uzasadnia, że władza w Kościele oznacza służbę wspólnocie wierzących,
- wyjaśnia, co to znaczy dobrze realizować swoje powołanie,
- graficznie lub opisowo charakteryzuje wskazane teksty z KKK,
- uzasadnia potrzebę i wartość przynależności do rówieśniczych grup o charakterze religijnym.

IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie

- wyjaśnia zależność owocu od przyjęcia darów Ducha Świętego,
- interpretuje tekst Dz 8,14-24,
- wyjaśnia, dlaczego Eucharystia oraz sakrament pokuty i pojednania stanowią czytelny znak miłości Jezusa do człowieka.

VIII. Wydarzenia zbawcze

- wyjaśnia znaczenie Eucharystii dla budowania jedności Kościoła w wymiarze doczesnym i wiecznym,
- interpretuje fragmenty prefacji o Bożym Narodzeniu.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

I. Zdobywam świętość

- opowiada rys historyczny rodziny Ulmów
- interpretuje tekst biblijny o miłości Boga do człowieka jeszcze przed jego narodzeniem,
- interpretuje perykopę o bogatym młodzieńcu,
- uzasadnia, że życie według ośmiu błogosławieństw jest realizacją nowego przykazania miłości,
- wyjaśnia teksty objawień fatimskich w kontekście troski Maryi o świat.

II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina

- przedstawia, na czym polegała przemiana życia wybranych postaci biblijnych (św. Piotr, św. Maria Magdalena, św. Tomasz, uczniowie z Emaus),
- analizuje tekst przypowieści o miłosiernym ojcu według metody pięciu palców.

III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy

- charakteryzuje rolę Jezusa w powstaniu Kościoła,
- wyjaśnia znaczenie symboli związanych z władzą w Kościele.
- charakteryzuje działalność apostołską św. Pawła,
- wskazuje sposoby naśladowania apostoła,
- uzasadnia, dlaczego każdy katolik jest odpowiedzialny za Kościół,
- wyjaśnia, czego dotyczy nieomyślność papieża i kolegium biskupów,
- charakteryzuje wzajemne relacje członków Kościoła,
- charakteryzuje działalność wybranych grup.

IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie

- interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do bierzmowania,
- wyjaśnia, że pod widzialnym znakiem dokonuje się niewidzialna rzeczywistość,
- wyjaśnia wartość sakramentu bierzmowania,
- wyjaśnia słowa Jezusa z Ewangelii Mk 3,28-29.

VIII. Wydarzenia zbawcze

- zna katechizm pamięciowy
- zna hymn „Magnificat” oraz „Boże coś Polskę”
- określa trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny),
- interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela.
- określa przesłanie tekstu biblijnego J 1,1-14,

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

I. Zdobywam świętość

- podaje ważne fakty z życia Ulmów
- wymienia etapy życia Jezusa w dążeniu do zbawienia człowieka,
- podaje przyczyny, dla których bogaty młodzieniec nie potrafił zrealizować planu przemiany swojego życia,
- wyjaśnia prawdę wiary o konieczności łaski Bożej do zbawienia,
- charakteryzuje, na czym polega współpraca człowieka z łaską Bożą,
- wyjaśnia, na czym polega świętość życia według ośmiu błogosławieństw,
- przytacza najważniejsze przesłania objawień fatimskich,
- uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien modlić się o dobro dla świata,
- uzasadnia, dlaczego pokój na świecie jest uzależniony od więzi człowieka z Bogiem.

II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina

- uzasadnia potrzebę modlitwy do Ducha Świętego przy czytaniu Biblii,
- czyta tekst biblijny ze zrozumieniem i stawia pytania do przeczytanego tekstu,
- podaje przykłady wspólnotowej lektury Pisma Świętego,

- wyjaśnia, na czym polega modlitewna i medytacyjna lektura Pisma Świętego,
- wymienia tytuły przynajmniej kilku utworów literackich nawiązujących do Biblii,
- opowiada historię przekazania Mojżeszowi tablic Dekalogu,
- wyjaśnia treść wprowadzenia do Dekalogu „Ja jestem Pan, Bóg twój...”.

III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy

- wymienia dostępne mu sposoby apostołowania,
- wyjaśnia, że w Kościół współczesny kontynuuje posłanie apostołów na cały świat,
- opowiada o powierzeniu Piotrowi władzy w Kościele,
- omawia powołanie i nawrócenie Szawła,
- podaje prawdę, że Kościół jest wspólnotą zbawienia o hierarchicznej strukturze władzy,
- określa zadania wierzących we wspólnocie Kościoła,
- podaje przykłady intencji w potrzebach osób należących do Kościoła,
- wymienia zadania, jakie Bóg powierzył hierarchom Kościoła,
- wskazuje, że celem posługi kapłana i apostołstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi,
- wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie parafii.

IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie

- wskazuje sfery życia, w których należy podjąć pracę nad sobą, by dobrze się przygotować do sakramentu bierzmowania,
- podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentu bierzmowania,
- wyjaśnia nazwę „bierzmowanie”,
- wymienia warunki otrzymania Ducha Świętego,
- podaje przykłady trudności dotyczących wiary,
- wyjaśnia, że owocem dojrzałego chrześcijaństwa jest systematyczne przyjmowanie sakramentów i udział w niedzielnej Mszy Świętej,
- wyjaśnia, jaki zachodzi związek między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią.

VIII. Wydarzenia zbawcze

- podaje naukę Kościoła na temat komunii ze świętymi,
- wyjaśnia znaczenie słów św. Teresy od Dzieciątka Jezus: „Przejdę do mojego nieba, by czynić dobro na ziemi”.
- wyjaśnia sens i znaczenie tradycji i symboli adwentowych,
- podaje prawdę, że biblijne określenie „Słowo” odnosi się do Syna Bożego,
- ukazuje mędrców jako przedstawicieli wszystkich ludzi,
- wyjaśnia symboliczne znaczenie darów ofiarowanych Jezusowi przez mędrców,
- uzasadnia, że najlepszym darem dla Jezusa są dobre uczynki,

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

I. Zdobywam świętość

- podaje czas w jakim żyła rodzina Ulmów, wymienia imiona rodziców i dzieci
- wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle wezwania Bożego,
- opisuje przejawy miłości Boga do człowieka,

- wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka,
- uzasadnia, dlaczego nie można się zatrzymać w dążeniu do świętości.
- przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w *Kazaniu na górze*,
- interpretuje przykazanie miłości Boga i bliźniego w świetle *Nowego przykazania*,
- uzasadnia znaczenie błogosławieństw w drodze do zbawienia,
- uzasadnia wartość błogosławieństw w życiu osobistym i społecznym,

II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina

- opisuje skutki pójścia za Jezusem,
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina,
- podaje zasady indywidualnej lektury Pisma Świętego i uzasadnia jej wartość,
- uzasadnia, że Biblia jest księgą ponadczasową.
- przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu Kościoła, na przykładzie biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty,
- wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważanym we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym,
- przytacza wątki, tematy i postaci z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej,
- uzasadnia, że postać Jezusa Chrystusa najczęściej inspiruje twórców literatury

III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy

- na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła,
- wyjaśnia pojęcia: papież, prymat papieża, Namiestnik Chrystusa,
- podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości,
- w oparciu o teksty biblijne opisuje misyjną działalność Kościoła,
- omawia przykłady działalności misyjnej,
- uzasadnia potrzebę wspierania misji,
- wyjaśnia poszczególne artykuły *Credo*,
- charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła,
- zestawia teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła,
- wyjaśnia przymioty Kościoła katolickiego,
- interpretuje tekst biblijny: Ef 2,19-22,
- wyjaśnia pojęcia: Stolica Apostolska, kuria rzymska, nuncjusz, konferencja episkopatu, synod biskupów, metropolia, diecezja, biskup, parafia, proboszcz, Watykan,
- opisuje hierarchiczny ustrój Kościoła,
- wyjaśnia zadania świeckich w realizowaniu misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej,
- opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele,

IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie

- w oparciu o odpowiednie teksty biblijne (J 14,26; J 16,13-15; Dz 1,8) omawia rolę Ducha Świętego w swoim życiu,
- podaje właściwe motywy przyjęcia sakramentu bierzmowania jako dopełnienia chrztu,
- przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu bierzmowania,
- omawia dary Ducha Świętego i wyjaśnia ich znaczenie,
- uzasadnia konieczność formacji chrześcijańskiej przez współpracę z Duchem Świętym w rozwijaniu Jego darów,
- opisuje naturę, sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele oraz w życiu chrześcijanina w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła,

- przedstawia istotę, skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania,
- wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu,
- wskazuje przyczyny zła i przedstawia skutki grzechu,
- przedstawia konsekwencje wynikające z sakramentów pokuty i pojednania oraz Eucharystii,
- omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii w życiu moralnym chrześcijanina,

VIII. Wydarzenia zbawcze

- podaje przykłady wstawiennictwa świętych i wyjaśnia, na czym ono polega,
- wykazuje związek między wiarą w czyściec i miłosierdziem Bożym,
- wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka i sens wiary w czyściec,
- wyjaśnia nauczanie Kościoła o odpustach,
- wyjaśnia, że Słowo Boże – Jezus stał się człowiekiem, by wypełnić Boży plan zbawienia,
- wyjaśnia, że narodzenie Jezusa rozpoczyna wypełnienie protoewangelii,
- uzasadnia, dlaczego Bóg pełen mocy stał się słabym dzieckiem,
- definiuje pojęcie „Objawienie Pańskie”,
- podaje, że 6 stycznia Kościół w Polsce obchodzi Dzień Pomocy Misjom,
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina,

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

I. Zdobywam świętość

- podaje datę męczeństwa rodziny Ulmów oraz datę beatyfikacji
- wymienia najważniejsze przymioty Boga: miłość i miłosierdzie,
- wymienia sposoby przeżywania miłości,
- definiuje pojęcie „łaska Boża”,
- wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga,
- wymienia warunki i sposoby przyjęcia przez człowieka łaski Bożej,
- wyjaśnia pojęcie: błogosławieństwa,
- wymienia osoby, które dawały świadectwo życia duchem ośmiu błogosławieństw.
- charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym podczas wesela w Kanie Galilejskiej,
- wymienia miejsca objawień Matki Bożej,
- podaje powody, dla których przesłanie fatimskie jest nadal aktualne,
- uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina,

II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina

- wymienia sposoby Bożego objawienia: w słowie Bożym,
- wyjaśnia, dlaczego należy przyjąć miłość Jezusa i odpowiedzieć na nią,
- podaje prawdę, że w Biblii Bóg kieruje swoje słowa do wszystkich ludzi i do każdego człowieka indywidualnie,
- wskazuje osoby żyjące modlitwą, które spotkały Boga przez czytanie Biblii,
- charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka: Kościół jako wspólnotę wspólnot,
- wyjaśnia, że przykazania są drogowskazami w życiu,
- identyfikuje autorów poznanych modlitw starotestamentalnych – Mojżesz,
- wymienia z pamięci przykazania Boże,

III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy

- podaje znaczenie słowa „apostół”,
- podaje, że papież i biskupi są następcami apostołów,
- przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania – św. Piotr,
- wymienia stopnie hierarchii w Kościele,
- podaje imiona i nazwiska biskupów swojej diecezji oraz kapłanów z parafii,
- wyjaśnia znaczenie imienia Piotr.
- definiuje pojęcie „dogmat”,
- wymienia poszczególne prawdy wiary zawarte w *Credo*,
- wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest wspólnotą,
- wymienia podstawowe prawdy o Kościele,
- wymienia przymioty Kościoła katolickiego: jeden, święty, powszechny i apostołowski,
- wyjaśnia nazwę „hierarchiczna struktura Kościoła”,
- wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy,
- wymienia zadania w zgromadzeniu liturgicznym,
- przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, grupy koleżeńskiej,
- planuje pozytywne aktywności życiowe, np. harcerstwo, działalność społeczna,
- podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty diecezjalnej i parafialnej,

IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie

- wyjaśnia, czym jest sakrament bierzmowania,
- omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina,
- rozpoznaje znaki, symbole i gesty liturgiczne sakramentu bierzmowania oraz właściwie je interpretuje,
- opisuje i wyjaśnia obrzędy bierzmowania,
- wymienia dary Ducha Świętego,
- omawia owoce działania Ducha Świętego,
- wymienia grzechy przeciwko Duchowi Świętemu,
- wyjaśnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu zamykają drogę do nieba.
- podaje prawdę, że przebaczenie i pojednanie prowadzi do doświadczenia miłości,
- podaje prawdę o miłości Boga, który szuka człowieka

VIII. Wydarzenia zbawcze

- wymienia i opisuje uroczystości – Wszystkich Świętych,
- pamięta najważniejsze wydarzenia z życia swojego patrona,
- wyjaśnia, na czym polega naśladowanie swojego patrona,
- wymienia trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny),
- wskazuje miejsce Adwentu na schemacie roku liturgicznego i omawia jego znaczenie,
- wymienia tradycje i symbole adwentowe,
- podaje przykłady pieśni adwentowych,
- zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi,
- wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia dla życia chrześcijanina,
- wymienia, co może być darem współczesnego człowieka dla Jezusa,

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z religii
- nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności
- nie skorzystał z pomocy nauczyciela
- nie wykorzystał szans na uzupełnienie wiedzy i umiejętności

I. Zdobywam świętość

- nie podaje daty męczeństwa rodziny Ulmów oraz datę beatyfikacji
- nie wymienia najważniejszych przymiotów Boga: miłość i miłosierdzie,
- nie wymienia sposobów przeżywania miłości,
- nie definiuje pojęcia „łaska Boża”,
- nie wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga,
- nie wymienia warunków i sposobów przyjęcia przez człowieka łaski Bożej,
- nie wyjaśnia pojęcia: błogosławieństwa,
- nie wymienia osób, które dawały świadectwo życia duchem ośmiu błogosławieństw.
- nie charakteryzuje roli Maryi w dziele zbawczym podczas wesela w Kanie Galilejskiej,
- nie wymienia miejsc objawień Matki Bożej,
- nie podaje powodów, dla których przesłanie fatimskie jest nadal aktualne,
- nie uzasadnia związku modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina,

II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina

- nie wymienia sposobów Bożego objawienia: w słowie Bożym,
- nie wyjaśnia, dlaczego należy przyjąć miłość Jezusa i odpowiedzieć na nią,
- nie podaje prawdy, że w Biblii Bóg kieruje swoje słowa do wszystkich ludzi i do każdego człowieka indywidualnie,
- nie wskazuje osób żyjących modlitwą, które spotkały Boga przez czytanie Biblii,
- nie charakteryzuje najważniejszych wspólnot w życiu człowieka: Kościół jako wspólnotę wspólnot,
- nie wyjaśnia, że przykazania są drogowskazami w życiu,
- nie identyfikuje autorów poznanych modlitw starotestamentalnych – Mojżesz,
- nie wymienia z pamięci przykazań Bożych

III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy

- nie podaje znaczenia słowa „apostół”,
- nie podaje, że papież i biskupi są następcami apostołów,
- nie przedstawia biblijnych przykładów osób powoływanych przez Boga oraz ich zadań – św. Piotr,
- nie wymienia stopni hierarchii w Kościele,
- nie podaje imion i nazwisk biskupów swojej diecezji oraz kapłanów z parafii,
- nie wyjaśnia znaczenia imienia Piotr.
- nie definiuje pojęcia „dogmat” ,
- nie wymienia poszczególnych prawd wiary zawartych w *Credo*,
- nie wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest wspólnotą,
- nie wymienia podstawowych prawd o Kościele,
- nie wymienia przymiotów Kościoła katolickiego: jeden, święty, powszechny i apostołowski,
- nie wyjaśnia nazwy „hierarchiczna struktura Kościoła”,
- nie wymienia posług kapłana oraz funkcji, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy,
- nie wymienia zadań w zgromadzeniu liturgicznym,
- nie przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, grupy koleżeńskej,

- nie planuje pozytywnych aktywności życiowych, np. harcerstwo, działalność społeczna,
- nie podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty diecezjalnej i parafialnej,

IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie

- nie wyjaśnia, czym jest sakrament bierzmowania (B.5.1),
- nie omawia znaczenia sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina,
- nie rozpoznaje znaki, symbole i gesty liturgiczne sakramentu bierzmowania oraz właściwie je interpretuje,
- nie opisuje i nie wyjaśnia obrzędy bierzmowania,
- nie wymienia dary Ducha Świętego,
- nie omawia owoce działania Ducha Świętego,
- nie wymienia grzechy przeciwko Duchowi Świętemu,
- nie wyjaśnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu zamykają drogę do nieba.
- nie podaje prawdy, że przebaczenie i pojednanie prowadzi do doświadczenia miłości,
- nie podaje prawdy o miłości Boga, który szuka człowieka

VIII. Wydarzenia zbawcze

- nie zna katechizmu pamięciowego
- nie zna hymnu „Magnificat” oraz „Boże coś Polskę”
- nie wymienia i nie opisuje uroczystości – Wszystkich Świętych,
- nie pamięta najważniejszych wydarzeń z życia swojego patrona,
- nie wyjaśnia, na czym polega naśladowanie swojego patrona,
- nie wymienia trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny),
- nie wskazuje miejsca Adwentu na schemacie roku liturgicznego i omawia jego znaczenie,
- nie wymienia tradycji i symboli adwentowych,
- nie podaje przykładów pieśni adwentowych,
- nie zestawia wydarzeń biblijnych ze zwyczajami religijnymi,
- nie wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia dla życia chrześcijanina,
- nie wymienia, co może być darem współczesnego człowieka dla Jezusa,

**WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE Z RELIGII
DLA KLASY VIII A i VIII B
ZESPOŁU SZKOLNO – PRZEDSZKOLNEGO W BOROWEJ
ROK SZKOLNY 2023/2024**

II PÓŁROCZE

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

V. Mój rozwój

- wyjaśnia, że wielu ochrzczonych osłabło w wierze i potrzebuje ponownej ewangelizacji.
- podaje owoce wytrwałości w stawianiu sobie wymagań (osiągnięcie celu),
- uzasadnia, że bliskość Boga i wartości chrześcijańskie najpełniej rozwijają człowieka,
- uzasadnia potrzebę krytycznych wypowiedzi,
- opracowuje program pomocy konkretnej grupie ludzi lub konkretnemu człowiekowi

VI. Kościół w świecie

- uzasadnia potrzebę identyfikacji z własnym wyznaniem,
- wyjaśnia i uzasadnia pojęcia interkomunii, sukcesji apostoelskiej.
- określa związek katolickiej nauki społecznej z Ewangelią,
- wyjaśnia, że myśl o wzajemnym przenikaniu się wiary i rozumu jest obecna w nauczaniu Soboru Watykańskiego I, a także w encyklice „Fides et ratio”,
- omawia rozwój życia zakonnego w dziejach chrześcijaństwa (Benedyktyni, zakony: kanonickie, rycerskie, żebracze, kleryckie – Jezuici),
- ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii,
- poszukuje obiektywnych źródeł wiedzy na temat nagłaśnianych zdarzeń.

VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia

- określa wartość osobistej modlitwy w kształtowaniu wrażliwości na potrzeby innych ludzi,
- wyjaśnia motywację ludzi pielgrzymujących do grobów świętych papieży

VIII. Wydarzenia zbawcze

- wyjaśnia, że wielu ochrzczonych osłabło w wierze i potrzebuje ponownej ewangelizacji.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

V. Mój rozwój

- określa, że rozwój osobowy człowieka uzależniony jest od chęci pracy nad sobą,
- interpretuje teksty biblijne o pokorze i pysze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16),
- wyjaśnia, czemu służy wychowanie, do czego zmierza, kto uczestniczy w tym procesie, kto nim kieruje i od czego zależy efekt wychowawczy,
- uzasadnia, że wraz z dorastaniem powinna dokonywać się zmiana relacji z ludźmi,

- charakteryzuje zasady wypowiedzania opinii o ludziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat.
- charakteryzuje sposób wyrażania krytycznych uwag,
- uzasadnia, że pracą w wybranym przez siebie zawodzie może służyć innym,
- uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia się ludźmi wykluczonymi.

VI. Kościół w świecie

- charakteryzuje kręgi przynależności do Kościoła,
- charakteryzuje podobieństwa i różnice między poszczególnymi wyznaniem (katolicyzm, prawosławie, protestantyzm, anglikanizm, starokatolicyzm),
- uzasadnia pozytywny wpływ katolickiej nauki społecznej na rozwój społeczny, polityczny i gospodarczy państwa,
- interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego,
- charakteryzuje rozwój misji katolickich na różnych kontynentach,
- podaje czas ich powstania, podstawowe założenia i terytorium występowania,
- wyjaśnia okoliczności tworzenia i cel rozpowszechniania krzywdzących opinii i stereotypów,
- wymienia wybrane postacie historyczne i określa ich wpływ na historię,
- wyjaśnia, dlaczego każdy z systemów totalitarnych sprzeciwia się swobodnemu wyznawaniu wiary,
- uzasadnia konieczność respektowania prawa do kontrolowania poczynań władzy państwowej i do nieskrępowanego
- wypowiedzania krytyki pod jej adresem.

VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia

- wykazuje związek między mądrym korzystaniem z darów przyrody, a zdrowiem i szczęściem człowieka,
- charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybranych postaci (św. o. Pio, bł. Carlo Acutis, Marta Robin),
- omawia najważniejsze wydarzenia z pontyfikatów Jana XXIII, Pawła VI i Jana Pawła II.

VIII. Wydarzenia zbawcze

- zna katechizm pamięciowy
- zna hymn „Te Deum” oraz „My chcemy Boga”
- na podstawie tekstu biblijnego (Łk 15,11-33) określa, na czym polega istota nawrócenia,
- interpretuje perykopę o zmartwychwstaniu Chrystusa (J 20,11-18),
- wyjaśnia, że od dnia Pięćdziesiątnicy Duch Święty pobudza serca ludzi, aby z wiarą głosili Ewangelię tym, którzy jej nie słyszeli.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

V. Mój rozwój

- wyjaśnia, na czym polega samowychowanie,
- wskazuje i charakteryzuje sposoby kształtowania postawy pokory i wyzwiania się z pychy,
- uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy,
- formułuje własną modlitwę, wzorując się na Modlitwie Pańskiej,
- uzasadnia, co w procesie samowychowania prowadzi do Chrystusa, a co od Niego oddala.
- określa różne sposoby postrzegania relacji z Bogiem i innymi w zależności od wieku (1 Kor 13,11),
- podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki,
- określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa,
- podaje przykłady autorytetów związanych z pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej,

- formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet,
- podaje najczęstsze przyczyny wykluczeń,
- charakteryzuje potrzeby człowieka, który przestał sobie radzić w życiu.

VI. Kościół w świecie

- wskazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina,
- wymienia najbardziej znanych przedstawicieli ruchu ekumenicznego,
- podaje datę tygodnia modlitw o jedność,
- wymienia encykliki społeczne, podaje ich autorów i określa tematykę,
- wyjaśnia, że „dobro wspólne zostaje urzeczywistnione tam, gdzie zachowywane są prawa człowieka”.
- podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą rozumu,
- uzasadnia, że badania naukowe zajmują się pochodzeniem ciała ludzkiego, a wiara pochodzeniem człowieka (Darwin),
- wskazuje terytorialny zasięg katolickich misji,
- opisuje charakter pracy misyjnej,
- wyjaśnia różnicę między wyznaniem chrześcijańskim a religiami niechrześcijańskimi,
- wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem,
- podaje przykłady powtarzanych często opinii na temat wydarzeń i ludzi związanych z Kościołem,
- wymienia zasady moralne, jakie są łamane w przygotowaniu i przeprowadzaniu ataków terrorystycznych,
- uzasadnia, że nawet dla słuszych dążeń nie wolno posługiwać się zbrodniczymi metodami, wymierzonymi w niewinnych ludzi,
- określa szkodliwość działania sekt,
- podaje sposoby obrony przed werbowaniem do sekty,
- potrafi rozpoznać, że ktoś przystał do sekty,
- wyjaśnia pojęcia: fanatyzm religijny, obojętność religijna,
- uzasadnia, że zarówno fanatyzm, jak i obojętność religijna są sprzeczne z postawą autentycznej religijności.

VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia

- wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za środowisko,
- charakteryzuje stosunek współczesnych ludzi do przyrody i porównuje go z nauką przekazaną przez św. Franciszka,
- podaje przykłady ludzi, którzy swoje życie opierali na modlitwie,
- uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić.
- opisuje formy działalności matki Teresy i jej zgromadzenia,
- podaje, że św. Jan Paweł II powierzył Maryi siebie i swoją posługę papieską,
- wyjaśnia znaczenie zawołania papieskiego Jana Pawła II „Totus Tuus”,
- określa cel błogosławienia kwiatów i ziół,
- wyjaśnia, dlaczego pielgrzymki zacierają na Jasną Górę na uroczystość Wniebowzięcia.

VIII. Wydarzenia zbawcze

- uzasadnia, że najlepszym darem dla Jezusa są dobre uczynki,
- wyjaśnia właściwe znaczenie dobrych uczynków (post, modlitwa, jałmużna),
- definiuje pojęcie „nowe życie w Chrystusie”,
- wyjaśnia prawdę, że zmartwychwstanie Jezusa otwiera nam drogę do nowego życia i jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania.
- uzasadnia, dlaczego do ewangelizacji warto wykorzystywać nowoczesne środki komunikacji.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

V. Mój rozwój

- podaje zasady i uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów,
- uzasadnia, że warto przyjąć cierpienie, by osiągnąć cel wyższy,
- omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym,
- omawia rolę pokory i złe skutki pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek oraz relacji z samym sobą i innymi ludźmi,
- odczytuje przesłanie wyływające z wezwań Modlitwy Pańskiej,
- omawia Modlitwę Pańską jako program życia chrześcijańskiego,
- definiuje pojęcia: wychowanie, samowychowanie,
- charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania,
- podaje hierarchię wartości wynikających z wiary,
- uzasadnia, że nastolatek powinien budować nową wizję obrazu Boga i relacji z Nim,
- omawia, jak pracować nad własnym rozwojem społecznym,
- uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów,
- charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów,
- podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: samotnych, uzależnionych, bezradnych, wykluczonych społecznie,

VI. Kościół w świecie

- wyjaśnia, co znaczy powszechność zbawienia,
- wymienia kręgi przynależności do Kościoła Chrystusowego i przyporządkowania do Ludu Bożego,
- wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka,
- wyjaśnia pojęcie: ekumenizm w kontekście rozumienia katolickiego wyznania wiary,
- wymienia przyczyny podziału i podstawy jedności chrześcijan,
- wskazuje działania na rzecz jedności Kościoła,
- omawia historię ruchu ekumenicznego i wskazuje jego perspektywy.
- definiuje pojęcia: „katolicka nauka społeczna” oraz „grzech społeczny”,
- omawia indywidualne i społeczne aspekty niesprawiedliwości w rozdziale dóbr,
- omawia w kontekście rewolucji przemysłowej, czym zajmuje się katolicka nauka społeczna.
- wskazuje na źródła wiedzy na temat istnienia Boga,
- wskazuje relacje między wiarą i wiedzą na podst. nauczania Soboru Watykańskiego I,
- podaje argumenty za niesprzecznością wiary i wiedzy,
- omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. na przykładzie św. Franciszka Ksawerego,
- przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy: benedyktyni, franciszkanie i dominikanie
- wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła ,
- opowiada o roli założonych wspólnot przez: Benedykta, Franciszka z Asyżu, Dominika, Ignacego Loyoli ,
- w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność,
- omawia ogólnie zjawisko religii,
- wskazuje działania na rzecz tolerancji religijnej,
- podaje, kiedy w Kościele obchodzimy Dzień Judaizmu,
- rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach,
- uzasadnia konieczność poznania pełnych okoliczności zaistniałych faktów, by móc je prawidłowo ocenić,
- wymienia sposoby przeciwdziałania złu, podając przykłady skuteczności walki metodami pokojowymi,
- podaje objawy uzależnienia się od sekty,
- uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt,

- definiuje pojęcie totalitaryzmu i podaje przykłady systemów totalitarnych,
- uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga,
- opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmów: hitlerowskiego i bolszewickiego,
- wymienia prawa i wolności, których naruszenie może prowadzić do totalitarnego zniewolenia.

VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia

- podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych,
- przedstawia sposoby przezwyciężania trudności w modlitwie,
- wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego i wiąże je ze sprawiedliwością, powołując się na przypowieść o miłosiernym Samarytaninie,
- wyjaśnia, dlaczego św. Jan XXIII został nazwany papieżem pokoju, a św. Paweł VI papieżem dialogu,
- charakteryzuje apostolską papieża Jana Pawła II jako Pielgrzyma i patrona rodzin,
- wyjaśnia dogmat o wniebowzięciu NMP i podaje datę ogłoszenia,
- charakteryzuje istotę kultu Maryi.

VIII. Wydarzenia zbawcze

- przytacza biblijne relacje o chrystofaniach – spotkanie z Marią Magdaleną,
- wyodrębnia i wyjaśnia słowa *Credo* odnoszące się do zmartwychwstania Chrystusa i życia wiecznego ludzi,
- przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej,
- uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych,
- opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych,
- podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo, charakteryzując wybrane inicjatywy ewangelizacyjne.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

V. Mój rozwój

- wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu,
- podaje przykłady osób, które pracą na sobą zmieniły swoje życie,
- wymienia, jakie wymagania (wartości) chciałby postawić wobec samego siebie,
- definiuje pojęcia: pokora, pycha,
- podaje biblijne przykłady pokory i pychy,
- wymienia prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej,
- podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie,
- wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w szkole, parafii, grupie rówieśniczej,
- omawia, jak pracować nad rozwojem emocjonalnym,
- uzasadnia potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych,
- wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych,
- uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże,
- wymienia grupy ludzi wykluczonych społecznie,
- wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej,

VI. Kościół w świecie

- podaje, co pomaga stawać się prawdziwym chrześcijaninem,
- wyjaśnia i uzasadnia konieczność łaski Bożej do zbawienia,
- wymienia największe Kościoły chrześcijańskie,
- definiuje pojęcia: katolik, prawosławny, protestant,
- omawia podstawowe zasady życia społecznego,
- wykazuje, że Bóg jest dawcą zarówno wiary, jak i rozumu,
- podaje przykłady wykorzystania osiągnięć nauki skierowanych przeciw dobru.
- wymienia różne formy życia poświęconego Bogu,
- omawia przykłady działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich,
- wyjaśnia pojęcia: religia monoteistyczna i politeistyczna,
- wymienia główne religie monoteistyczne i politeistyczne w świecie: chrześcijaństwo, judaizm, islam, buddyzm, hinduizm
- określa pojęcie terroryzmu oraz organizacji i ataków terrorystycznych,
- uzasadnia różnicę między Chrystusem a innymi osobami mającymi wpływ na dzieje ludzkości,
- przedstawia konsekwencje dobra i zła,
- wskazuje przyczyny nieszczęść i zła: zbrodnie, wojny, przemoc itp.,
- definiuje, co to jest sekta,
- wymienia niebezpieczeństwa, jakie niosą ze sobą sekty,
- wymienia wartości, którymi powinien kierować się chrześcijanin,
- wyjaśnia, w jaki sposób młody człowiek powinien świadczyć o Chrystusie

VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia

- definiuje pojęcie „ekologia”,
- wyjaśnia, że przyroda jest darem Boga,
- wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych – św. Franciszek z Asyżu,
- prezentuje nauczanie Kościoła dotyczące ekologii,
- wykazuje aktualność myśli św. Franciszka,
- określa, czym jest modlitwa,
- podaje przykłady modlitwy znanych ludzi,
- wymienia najważniejsze trudności w modlitwie,
- wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Teresy z Kalkuty,
- podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie
- wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych papieży XX w. , wymienia i opisuje uroczystości i maryjne – Wniebowzięcia NMP,
- wyjaśnia ludową nazwę uroczystości Matki Bożej Zielnej.

VIII. Wydarzenia zbawcze

- przedstawia okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia,
- wskazuje, że konsekwencją nawrócenia są dobre czyny,
- omawia znaczenie przykazań kościelnych: drugiego, trzeciego, i czwartego i wyjaśnia obowiązki wynikające z nich,
- podaje, że chrzest rozpoczyna nowe życie w Chrystusie,
- podaje prawdę, że misją Kościoła jest zbawienie wszystkich ludzi,
- wskazuje, że każdy chrześcijanin jest odpowiedzialny za głoszenie innym wiary.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z religii
- nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności
- nie skorzystał z pomocy nauczyciela
- nie wykorzystał szans na uzupełnienie wiedzy i umiejętności

V. Mój rozwój

- nie wymienia wartości nadających sens ludzkiemu życiu,
- nie podaje przykładów osób, które pracą na sobą zmieniły swoje życie,
- nie wymienia, jakie wymagania (wartości) chciałby postawić wobec samego siebie,
- nie definiuje pojęć: pokora, pycha,
- nie podaje biblijnych przykładów pokory i pychy,
- nie wymienia próśb zawartych w Modlitwie Pańskiej,
- nie podaje przykładów pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie,
- nie wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w szkole, parafii, grupie rówieśniczej,
- nie omawia, jak pracować nad rozwojem emocjonalnym,
- nie uzasadnia potrzeby konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych,
- nie wyjaśnia różnic między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych,
- nie uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże,
- nie wymienia grup ludzi wykluczonych społecznie,
- nie wskazuje sposobów pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej,

VI. Kościół w świecie

- nie podaje, co pomaga stać się prawdziwym chrześcijaninem,
- nie wyjaśnia i uzasadnia konieczności łaski Bożej do zbawienia,
- nie wymienia największych Kościołów chrześcijańskich,
- nie definiuje pojęcia: katolik, prawosławny, protestant,
- nie omawia podstawowych zasad życia społecznego,
- nie wykazuje, że Bóg jest dawcą zarówno wiary, jak i rozumu,
- nie podaje przykładów wykorzystania osiągnięć nauki skierowanych przeciw dobru.
- nie wymienia różnych form życia poświęconego Bogu,
- nie omawia przykładów działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich,
- nie wyjaśnia pojęcia: religia monoteistyczna i politeistyczna,
- nie wymienia głównych religie monoteistyczne i politeistyczne w świecie: chrześcijaństwo, judaizm, islam, buddyzm, hinduizm
- nie określa pojęcia terroryzmu oraz organizacji i ataków terrorystycznych,
- nie uzasadnia różnic między Chrystusem a innymi osobami mającymi wpływ na dzieje ludzkości,
- nie przedstawia konsekwencji dobra i zła,
- nie wskazuje przyczyn nieszczęść i zła: zbrodnie, wojny, przemoc itp.,
- nie definiuje, co to jest sekta,
- nie wymienia niebezpieczeństw, jakie niosą ze sobą sekty,
- nie wymienia wartości, którymi powinien kierować się chrześcijanin,
- nie wyjaśnia, w jaki sposób młody człowiek powinien świadczyć o Chrystusie

VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia

- nie definiuje pojęcia „ekologia”,
- nie wyjaśnia, że przyroda jest darem Boga,
- nie wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych – św. Franciszek z Asyżu,
- nie prezentuje nauczanie Kościoła dotyczące ekologii,
- nie wykazuje aktualności myśli św. Franciszka,
- nie określa, czym jest modlitwa,
- nie podaje przykładów modlitwy znanych ludzi,
- nie wymienia najważniejszych trudności w modlitwie,
- nie wymienia najważniejszych wydarzeń z życia św. Teresy z Kalkuty,
- nie podaje przykładów bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie
- nie wskazuje najważniejszych faktów z życia świętych papieży XX w. , nie wymienia i nie opisuje uroczystości maryjnej – Wniebowzięcia NMP,
- nie wyjaśnia ludowej nazwy uroczystości Matki Bożej Zielnej.

VIII. Wydarzenia zbawcze

- nie zna katechizmu pamięciowego
- nie zna hymnu „ Te Deum” oraz „ My chcemy Boga”
- nie przedstawia okresu Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia,
- nie wskazuje, że konsekwencją nawrócenia są dobre czyny,
- nie omawia znaczenia przykazań kościelnych: drugiego, trzeciego, i czwartego i nie wyjaśnia obowiązków wynikających z nich,
- nie podaje, że chrzest rozpoczyna nowe życie w Chrystusie,
- nie podaje prawdy, że misją Kościoła jest zbawienie wszystkich ludzi,
- nie wskazuje, że każdy chrześcijanin jest odpowiedzialny za głoszenie innym wiary.